

**Riječ
predsjednika**

Ponedjeljak

Nakon Svjetskog dana životinja, a prije Svjetskog dana stanovanja, smjestio se Svjetski dan nastavnika ili kako se to kod nas uobičajilo zvati Svjetski dan učitelja. Svake godine, 5. listopada, prosvjetara se prigodničarski sjete mnogi, od ministra do sindikalnih predstavnika. Valjda prema onoj narodnoj *bolje ikad nego nikad* toga se dana, ili tih se dana, iz sveopće nezainteresiranosti javnosti za položaj prosvjetara odjednom iz naftalina izvuku raznorazna prosvjetarska postignuća i zasluge. Ministar se i ove godine *urbi et orbi* obratio prosvjetarskom puku epistolom u kojoj se uobičajeno razumijevanje za probleme i zadivljenost nad važnošću nastavničkog poziva nadopunjava s isticanja raznoraznih "velebnih" postignuća prosvjetne vlasti. Na nižim razinama od državne, županijskim i gradskim, dijeljenje prigodnih zahvalnica obično prethodi prosvjetarskim veselicama. Na školskoj se razini tu i tamo ode na nekakav izlet koji obično završi s, kako se to uobičajilo nazivati, prigodnim domjenkom.

Nakon što se ministrova poslanica skine s oglasne ploče i prigodne plakete započinu s prikupljanjem prašine sve će biti kako je bilo i prije učiteljskog dana. Ponedjeljak će donijeti sivu prosvjetarsku svakodnevicu. Svakodnevnicu koja će svakoga dana iznova prosvjetare na grub način uvjeravati kako je njihova plaća nedostatna za podmirivanje najosnovnijih životnih troškova. Nedavno me, pri posjetu jednoj školi, profesorica savjetnica s gotovo trideset godina staža zatekla pitanjem koja dva pisma najčešće prosvjetari nalaze u svojim poštanskim sandučićima. „U jednom su računi, u drugom opomene. Ne znam samo prožima li me pri otvaranju i jednih i drugih više osjećaja straha ili osjećaj srama“ – riječi su koje nikoga ne bi smjele ostaviti ravnodušnim. „Kada otplatim ratu za polovni automobil koji sam kupio na kredit, podstanarstvo za stan od 40-ak kvadrata i mjesečne čekove za komunalije ostaje mi nešto manje od osamsto kuna od moje plaće koja je u kolovozu iznosila 4264 kune“ – riječi su jadikovke mladog profesora fizike iz jedne od tzv. elitnih zagrebačkih gimnazija. „Za mene svaka priča o važnosti nastavničkog poziva počinje i završava na činjenici da tenisice dvojici svojih sinova kupujem na šest rata i to odvojeno, jednom u rujnu drugom u listopadu“ – najdojmljiviji je komentar ministrove ovogodišnje poslanice koji sam čuo uoči obilježavanja ovogodišnjeg nastavničkog dana.

Ovakvih primjera u prosvjeti ima napretek i što je najstrašnije iz dana u dan ih je umjesto manje sve više i više. A na ova tri primjera padaju u vodu sve floskule o Hrvatskoj kao zemlji znanja, o školstvu kao političkom prioritetu, Primorcu kao uspješnom ministru. Prije svih zgrada i kabineta, prije svih kompjutora i pametnih ploča, prije svih standarda, matica, kurikuluma, licenca i ostalih čuda, školstvu je potreban nastavnik koji će od svoga rada moći dostojanstveno živjeti. Samo takav nastavnik moći će se u potpunosti posvetiti poučavanju i odgajanju svojih učenika. Dok se to ne dogodi jedini konkretan epilog obilježavanja učiteljskog dana bit će, na žalost, porast malodušnosti i pesimizma kod većine zaposlenih u našim školama. A kako nijedno ni drugo nisu poželjne nastavničke osobine pri obavljanju svakodnevnih odgojno-obrazovnih zadataka pravo je pitanje trebaju li nam uopće prigode s ovakvim neželjenim posljedicama? Barem dok se makar i neznatno stanje prosvjetarske potplaćenosti ne počne mijenjati na bolje. Kako ovogodišnji Dan učitelja pada nedjeljom jedini razlog optimizmu u postslavljeničkom ponedjeljku brojnim će prosvjetarima ostati potražiti na tragu poruke iz poznatog aforizma: „I ponedjeljak treba ispuniti optimizmom jer prekосуtra je već srijeda.“

SVAKI ČLAN JE VAŽAN!

Razgovor s Vlatkom Mance sindikalnom povjerenicom Preporoda u Srednjoj školi Delnice

P: Je li na vašoj školi prije osnivanja podružnice sindikata Preporod postojala sindikalna podružnica Nezavisnog sindikata? Kako je došlo do inicijative za osnivanje podružnice Preporoda?

Mance: Da, u našoj je školi postojala podružnica Nezavisnog sindikata, no zbog nezadovoljstva njegovim radom, a posebno zbog činjenice da se materijalni status zaposlenika u obrazovanju nije popravio nakon potpisivanja Sporazuma o plaćama, došlo je do nesuglasica među članovima podružnice, te istupanja nekolicine kolega iz Nezavisnog sindikata.

P: Što su vaši kolege prepoznali u djelovanju sindikata Preporod kao razloge pristupanja i odakle ste dobili informacije o radu sindikata Preporod?

Mance: Prepoznali smo mogućnost bolje i kvalitetnije sindikalne organizacije, a informacije smo uglavnom dobili preko vaše web-stranice.

P: Koja su očekivanja vaših kolega, a koja vaša osobno od sindikata Preporod?

Mance: I moji kolege i ja očekujemo bolji položaj djelatnika u sustavu, te više rješe-

nja za poboljšanje kvalitete i uvjeta rada.
P: U kojoj mjeri mislite da su rezultati koje ostvaruje neki sindikat određeni djelovanjem svakog člana kao pojedinca, odnosno članstva kao cjeline?

Mance: Za kvalitetno djelovanje svakog sindikata važno je aktivno angažiranje svakog pojedinog člana, ali i inicijativa podružnice kao cjeline.

P: Koji su najveći problemi hrvatskog obrazovnog sustava, posebno srednjoškolskog, koje na sastancima ističu vaši članovi?

Mance: U posljednje vrijeme moji su kolege ponajviše nezadovoljni stalnim povećanjem zaduženja i novih poslova nastavnika, ali i nenastavnog osoblja, koja se međutim nikako ili nedovoljno materijalno vrednuju. Naravno, tu je i uvijek prisutan problem zaista sramotnih plaća u obrazovanju.

S. M.

NAJAVNA - Savjetovanje za povjerenike

Godišnje savjetovanje povjerenika Preporoda održat će se u Vodicama od 17. do 19. listopada. U edukaciji sindikalnih povjerenika sudjelovat će visoki dužnosnici Ministarstva i stručnjaci iz radnog prava.

...NOVOSTI..NOVOSTI..NOVOSTI..NOVOSTI..NOVOSTI...

19. lipnja. U Osnovnoj školi Milana Begovića u Vrlici osnovana podružnica našeg sindikata. Za povjerenicu je izabrana Dragana Modrić, a za zamjenika sindikalne povjerenice Mate Radnić. U Splitsko-dalmatinskoj županiji ovo je 46 osnovnoškolska podružnica (2 srednjoškolske) našeg sindikata. **ČESTITAMO!**

2. srpnja Osnovana podružnica našeg sindikata u Osnovnoj školi Brajda u Rijeci. Za povjerenicu je izabrana Branka Perković-Jardas, a za zamjenicu sindikalne povjerenice Maja Kovačević. Nakon osnivanja podružnice u OŠ Brajda podružnice Preporoda djeluju u 10 osnovnoškolskih ustanova (6 srednjoškolskih ustanova) u Primorsko-goranskoj županiji. **ČESTITAMO!**

28. srpnja Sindikat Preporod se obratio premijeru Ivi Sanaderu sa zahtjevom za početkom kolektivnih pregovora u sustavu srednjeg školstva. Radi odugovlačenja s početkom pregovora od strane Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama i Vlade Republike Hrvatske, a radi što brže realizacije pogodnosti za zaposlenike koje proistječu iz članka 24. Kolektivnog ugovora za zaposlenike u

srednjoškolskim ustanovama, Preporod je predložio formiranje pregovaračkog odbora sa sindikalne strane bez predstavnika Sindikata Preporod. Prihvaćanjem ovog prijedloga cjelokupna odgovornost za pregovore o članku 24. (smanjenje norme i uvećanje plaće) na strani je Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama.

2. rujna Održan prvi sastanak nakon ljetne stanke pregovaračkog odbora Vlade RH i osnovnoškolskih sindikata u okviru pregovora o sadržaju novog Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama. Na ovom, kao i na više u rujnu održanih sastanaka pregovaračkog odbora bezuspješno se pregovaralo o sadržaju nastavničkih zaduženja i tjednim obvezama učitelja u neposrednom odgojno-obrazovnom radu, ostalim i posebnim poslovima.

27. kolovoza Tiskovnom konferencijom „Mobbing u školama zbog tzv. besplatnih udžbenika“ Preporod upozorio na pritiske u školama kojima su izloženi ne samo zaposlenici škola nego i pojedini ravnatelji. Na tiskovnoj konferenciji sudjelovao i ravnatelj IV. osnovne škole iz Vараždina. Milivoj Purgarić.

26. kolovoza Osnovana podružnica Sindikata Preporod u Srednjoj školi Delnice. Za povjerenicu izabrana Vlatka Mance, a za zamjenika povjerenice Miroslav Grgur. Nakon osnivanja podružnice u Srednjoj školi Delnice, Preporod u Primorsko-goranskoj županiji djeluje u 7 srednjoškolskih ustanova (10 osnovnoškolskih ustanova). **ČESTITAMO!**

29. rujna Osnovana podružnica Sindikata Preporod u Tehničkoj školi u Sisku. Za povjerenicu izabrana Tatjana Šaler-Olujić, a za zamjenicu povjerenice Ana Burić. Osnivanjem ove podružnice Preporod djeluje u 6 srednjoškolskih ustanova (7 osnovnoškolskih ustanova) u Sisačkomoslavačkoj županiji. **ČESTITAMO!**

2. listopada O zaostajanju plaća zaposlenih u osnovnim i srednjim školama za prosječnim plaćama u državi i prosječnim plaćama u drugim javnim službama, a povodom ovogodišnjeg Svjetskog dana nastavnika, na tiskovnoj konferenciji „Obilježavanje Svjetskog dana učitelja u znaku rekordnog zaostajanja plaća u školstvu“ uz predsjednika sindikata sudjelovali su Darija Mrđen, učiteljica razredne nastave u OŠ Mevedgrad i Tea Prohaska, profesorica fizike u I. gimnaziji u Zagrebu.

IZMEĐU NOVIH PROPISA I KOLEKTIVNIH PREGOVORA

Izveštaj s 4. sjednice Glavnog vijeća

Prva sjednica Glavnog vijeća Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod, nakon ljetnog odmora, a ukupno četvrta u ovom sazivu, održana je u subotu 6. rujna 2008. godine. Dnevni red ove sjednice bio je u znaku zakonskih promjena u školstvu koje su se dogodile donošenjem pedagoških standarda za osnovno i srednje školstvo u svibnju, a posebno donošenjem Zakona o odgoju i obrazovanju u srpnju. Govorilo se i o najavljenim promjenama Zakona o radu, a članovi Glavnog vijeća dobili su i informacije o nastavku kolektivnih pregovora za osnovno školstvo, pregovorima o tzv. bonusu u sustavu srednjeg obrazovanja, te o priprema za organizaciju savjetovanja za povjerenike u listopadu. Podneseno je i izvješće o radu Blagajne uzajamne pomoći.

DALEKA BUDUĆNOST

Na sjednici Glavnog vijeća predsjednik Željko Stipić istaknuo je samo najznačajnije novine koje donose pedagoški standardi, kao što su minimalni odnosno maksimalni broj učenika u razrednom odjelu, normativi zapošljavanja nenastavnog osoblja, posebice stručnih suradnika, standardi opremanja škola, obveza

stručnog usavršavanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika, te broj pratitelja učenika u izvanškolskim aktivnostima. No, uz visoke standarde predviđene ovim dokumentima, kako u osnovnim tako i u srednjim školama, u stvarnost nas vraćaju odredbe koje sva pompozno najavljivana poboljšanja smještaju u daleku budućnost – 2012., 2018. ili čak 2023. godinu.

USPJEH U MNOŠTVU NEUSPJEHA

U donošenju Zakona o odgoju i obrazovanju naš je sindikat bio barem formalno uključen zahvaljujući činjenici da je sastancima Gospodarsko-socijalnog vijeća na kojima se o njemu raspravljalo u ime sindikalne središnjice Nezavisnih hrvatskih sindikata sudjelovao predsjednik Sindikata. Na žalost, od brojnih primjedaba našeg sindikata na prijedlog zakona prihvaćena je samo ona o kompetentnosti članova školskih odbora, dok nisu prihvaćene primjedbe o odgođenoj primjeni državne mature, broju članova i sastavu školskog odbora i načinu financiranja materijalnih prava zaposlenika. Ovaj zakon sadrži mnoga rješenja nepovoljnija za zaposlenike u školama, neka re-

trogradna, već isprobana rješenja, ali i, što je možda najgore, mnogobrojne novine koje nisu razrađene već samo nabrojane uz najavu da će biti regulirane pravilnicima koji donosi ministar. Od mnogih takvih «nepoznanica» u ovom ćemo izvješću spomenuti samo obvezu škole da do 15. rujna izradi školski kurikulum u situaciji kad nacionalni kurikulum, koji bi za to trebao biti predložak, uopće ne postoji. Jedna od medijski glasno najavljivanih novosti bilo je i uvođenje dopusnica za nastavnike i stručne suradnike. Nakon mnogobrojnih varijanti koje su predložene, izdavanje dopusnica vezat će se isključivo uz stručno usavršavanje za koje još nije donesen novi pravilnik iako je ono pedagoškim standardima uvedeno kao zakonska obveza. Za sada se samo zna da će se prva dopusnica «zaraditi» polaganjem stručnog ispita, dok će sve ostalo biti regulirano podzakonskim aktom. Naravno da sindikat ne može podržati ni povećanje broja članova školskih odbora na devet, a da se pri tome smanjuje utjecaj zaposlenika škole, od kojih će jedan ući u školski odbor kao predstavnik radničkog vijeća, dok će dvoje birati učiteljsko, tj. nastavničko vijeće. Uz pretpostavku da se u školskom odboru čak i nalazi

jedan roditelj koji će biti «na strani» zaposlenika škole, ovih četvero članova predstavljaju manjinu naspram pet članova koje će u školski odbor imenovati uredi državne uprave i osnivači. Odredbe koje se odnose na status ravnatelja (produljenje mandata na pet godina i «čuvanje» radnog mjesta do isteka drugog mandata) vrijede tek od 2012. godine, a već su sada u opreci s najavljenim promjenama Zakona o radu koje se odnose na mogućnost rada na određeno vrijeme.

VEĆ VIĐENO

O tijeku kolektivnih pregovora za osnovno školstvo govorio je naš predstavnik u Pregovaračkom odboru sindikata Željko Stipić. Podsjetio je na neuobičajeno dugo trajanje pregovora, koji su neslavno prekinuti u jesen prošle godine, nastavljeni proljetos, a najnoviji krug započeo je s početkom ove školske godine. Na žalost, usprkos takvom krajnje nezadovoljavajućem tijeku pregovora, naše kolege u većinskom Sindikatu hrvatskih učitelja ne pokazuju nikakvu volju za pokretanjem sindikalnih akcija. Što se tiče situacije u srednjoškolskom obrazovanju, poznato je da je Kolektivni ugovor potpisan u prosincu prošle

godine, te da sadrži članak koji u roku od šest mjeseci predviđa nastavak pregovora o razdvajanju tzv. bonusa (umanjenje norme nakon 30 godina staža) od uvećanja koeficijentata. Naš je sindikat u svibnju zatražio formiranje novog Pregovaračkog odbora sindikata za te pregovore, nakon čega je Ministarstvo zatražilo prebrojavanje članstva. Kako zaposleni u srednjim školama ne bi trpjeli zbog odugovlačenja s formiranjem pregovaračkog odbora, naš je sindikat u srpnju poslao dopis kojim omogućava Nezavisnom sindikatu samostalno pregovaranje o bonusu. Nastavljajući s praksom sindikalnog informiranja pa i obrazovanja sindikalnih povjerenika, od 17. do 19. listopada u Vodicama, organizirat će se trodnevno savjetovanje

Na kraju je zaključeno kako se iz izvještaja o radu Blagajne uzajamne pomoći može zaključiti da je članstvo Blagajnu dobro prihvatilo, te da će sindikat uz to tražiti i neke nove mogućnosti ostvarivanja raznih pogodnosti za članstvo.

Sonja Mudrić

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - ZAOSTAJANJE PLAĆA U OBRAZOVANJU, OSNOVNOM I SREDNJEM ŠKOLSTVU

	PROSJEČNO ISPLAĆENA PLAĆA					Odnos neto plaće prema - RH							
	Obrazovanje	Dječji vrtići i osnovne škole	Srednje škole	Visoko obrazovanje	Republika Hrvatska	Obrazovanje - RH	Razlika u kunama	Dječji vrtići i osnovno - RH	Razlika u kunama	Srednje školstvo - RH	Razlika u kunama	Visoko obrazovanje	Razlika u kunama
travanj 2008.	5032	4606	4993	7043	5036	1,00	-4	0,91	-430	0,99	-43	1,40	2007
svibanj 2008.	5181	4804	4975	7288	5174	1,00	7	0,93	-370	0,96	-199	1,41	2114
lipanj 2008.	5127	4671	4998	7723	5167	0,99	-40	0,90	-496	0,97	-169	1,49	2556

Priradio: M. Ružić

PROVJERITE SVOJE TJEDNO ZADUŽENJE, OBRAČUNSKI KOEFICIJENT I VISINU BRUTO-PLAĆE NA www.sindikat-preporod.hr

Večernji list

VJESNIK

24SATA

NOVI LIST

Jutarnji LIST

SLOBODNA DALMACIJA

prenosimo iz tiska...

POSLOVNI DNEVNIK
petak/subota, 29./30. kolovoza 2008.

Sindikat Preporod o besplatnim udžbenicima

ZAGREB Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod optužio je prosvjetne vlasti da provode *mobbing* nad učiteljima koji ne žele sudjelovati u poslovima vezanima za besplatne udžbenike. Vlast se dogovorila sa sindikatima da će se ti poslovi obavljati samo dragovoljno, no unatoč tome "neposlušni" zaposlenici su izloženi pritiscima, ustvrdio je predsjednik sindikata Željko Stipić. Preporod je prošlog tjedna pozvao ministra znanosti, obrazovanja i športa Dragana Primorca da zaštiti zaposlenike koji ne žele raditi poslove koji nisu obveza. (H)

VEČERNJI LIST ■ ČETVRTAK, 31.7.2008.

PREPOROD
Važniji im nastavnici od sindikata

ZAGREB – Sindikat Preporod povlači se iz pregovaračkog odbora, poručio je jučer njegov predsjednik Željko Stipić. Tako Preporod želi ubrzati dogovor drugog pregovarača, Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama, i Vlade kako bi zaposleni u srednjim školama s trideset i više godina radnog staža ostvarili pravo i na povećanje plaće i na potpisan prihod dobio pravo na člana u pregovaračkom odboru, postići naknadno. Kako je u međuvremenu Preporod dobio pravo na člana u pregovaračkom odboru, zapelo je osnivanje novog sastava tog tijela. No, da cijeli posao ne bi stajao zbog njih, Preporod se svojih pregovaračkih prava odrekao. (I. K.)

6 Petak, 3. listopada 2008. — **NOVI LIST**

Profesori i učitelji na dnu socijalnog lanca

ZAGREB – Prosječna plaća odgajatelja u vrtićima i nastavnika u osnovnim školama manja je za gotovo 500 kuna od prosječne hrvatske plaće, čak 1.240 kuna manja od prosječne plaće u javnoj upravi i obrani te 1.360 kuna manja od prosječne plaće u hrvatskom zdravstvu – ogorčeni su zaposleni u hrvatskom školskom zdravstvu – ogorčeni su zaposleni u hrvatskom školskom zdravstvu, čiji je sindikat »Preporod« jučer, najavljujući Svjetski dan učitelja 5. listopada, zbog malih školskih plaća Državnog zavoda za statistiku, prosječna plaća u visokom obrazovanju od 7.723 kune. Odgajateljice u dječjim vrtićima i nastavnici osnovnih škola imali su, međutim, 4.671 kune, zaposleni u javnoj upravi i vojsci pak 5.910 kuna, zdravstveni radnici 6.030 kuna. B. M. P.